

τὸ αὐτῷ ὅμοιον $\Theta\text{ΚΜ}$, ὅπερ δέδεικται ἴσον τῷ ΝΚΜΙ τραπεζίῳ. Ὅθεν εἰάν προσεῖῃ κοινῇ $\pi\beta\zeta$, $\Xi\beta\sigma\iota$ τὸ $\Sigma\beta\Gamma$, γίνεται τὸ χωρίον $\pi\Gamma\sigma\zeta$ ἴσον τῷ τριγώνῳ $\Xi\Gamma\iota$. Τέτω δὲ ἴσον ἐστὶ τὸ $\Gamma\text{ΝΙ}$ (65) ἄρα τὸ χωρίον $\pi\Gamma\sigma\zeta$ ἴσον τῷ τριγώνῳ $\Gamma\text{ΝΙ}$. κοινῆ δὲ τῆ $\Gamma\delta\pi$ ἀρθέντος, ἀπολείπεται τὸ τρίγωνον $\delta\sigma\zeta$ ἴσον τῷ $\text{Ν}\pi\delta\iota$ χωρίῳ· ἀλλὰ τὸ $\text{Ν}\pi\delta\iota$ ἔστιν ἴσον τῷ τριγώνῳ $\delta\rho\eta$. Ἐστὶ γὰρ τὸ τρίγωνον $\pi\Lambda\eta$ ἴσον τῷ $\text{Ν}\Lambda\rho\iota$ τραπεζίῳ, ἐπὶ προσκειμένῃ κοινῇ τῆ $\chi\omega\rho\iota\varsigma$ $\Lambda\omega\delta\rho$, γίνεται τὸ τρίγωνον $\delta\rho\eta$ ἴσον τῷ χωρίῳ $\text{Ν}\pi\delta\iota$. Ἄρα τὸ τρίγωνον $\delta\sigma\zeta$ ἴσον ἐστὶ ὅμοιον τῷ τριγώνῳ $\delta\rho\eta$. καὶ ἡ ὠ πλευρὰ $\eta\delta$ ἴση τῇ $\delta\zeta$. Ἐπὶ τῆς ἑλλείψεως ἄρα κτ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Ἐπει τὸ τρίγωνον $\Gamma\Theta\text{Μ}$ δέδεικται ἐν τῇ παρεῖσθι ἴσον τῷ $\Gamma\text{ΝΙ}$, ἀρθέντος κοινῇ ἐπὶ μὲν τῆς Γ -περβολῆς τῆ $\tau\epsilon\tau\rho\alpha\pi\lambda\epsilon\upsilon\rho\eta$ $\Gamma\Theta\text{ΕΙ}$, ἐπὶ δὲ τῆς ἑλλείψεως τῆ $\Gamma\text{ΜΕΝ}$, ἀπολείπεται τὸ τρίγωνον ΙΕΜ ἴσον τῷ τριγώνῳ $\Theta\text{ΕΝ}$. Προσκειμένῃ δὲ τέτοις κοινῇ τῆ $\tau\epsilon\tau\rho\alpha\pi\lambda\epsilon\upsilon\rho\eta$ ΝΕΜΧ , γίνεται τὸ τρίγωνον

65) Ἐπει αἱ $\Xi\iota$, ΝΙ ἐφάπτονται κατὰ κορυφὴν τῆς τομῆς, εἰσὶν ἄρα οἰαδήτινι τεταγμένη παράλληλοι (Προτ. 6.) ἄρα καὶ ἀλλήλαις παράλληλοι (30. τῆ Λ'). τὰ τρίγωνα ἄρα $\Gamma\text{ΝΙ}$, $\Gamma\Xi\iota$ ὅμοια· καὶ $\Gamma\text{ΝΙ}:\Gamma\Xi\iota = \Gamma\text{Ν}^2:\Gamma\Xi^2$ (19. τῆ ζ').· καὶ ἐπει, ἕσης τῆς $\Gamma\text{Ν}$ τῇ $\Gamma\Xi$ ἴσης, $\Gamma\text{Ν}^2 = \Gamma\Xi^2$, ἄρα καὶ $\Gamma\text{ΝΙ} = \Gamma\Xi\iota$.

ΧΙΝ (ἢ τὸ αὐτῷ ὅμοιον καὶ ἴσον διὰ τὸ εἶναι τῆν.ΦΧ ἴσην τῆ ΧΝ, ΧΤΦ), ἴσον τῷ τραπεζίῳ ΜΧΝΘ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'.

Ἐὰν δὲ τοῖς ἴσοις τριγώνοις **ΙΕΜ**, **ΘΕΝ** προσεθῆ κοινῇ τὸ χωρίον **ΝΕΜΣ** γίνεταί τὸ χωρίον **ΘΜΣΒ** ἴσον τῷ **ΝΒΣΙ**. Δέδεικται δὲ τὸ **ΝΒΣΙ** τῷ τριγώνῳ **ΠΒΖ** ἴσον· ἄρα τὸ τρίγωνον **ΠΒΖ** ἴσον τῷ τραπεζίῳ **ΘΜΣΒ**. Κοινῷ δὲ τῷ **ΠΔΣΒ** ἀρθέντος, ἀπολείπεται τὸ τρίγωνον **ΔΣΖ**, ἢ τὸ αὐτῷ ὅμοιον καὶ ἴσον **ΔΗΡ** (ἴση γὰρ ἡ **ΗΔ** τῆ **ΔΖ**) ἴσον τῷ **ΜΔΠΘ** τραπεζίῳ. Ἐὰν δὲ τοῖς αὐτοῖς τριγώνοις **ΙΕΜ**, **ΘΕΝ** προσεθῆ τὸ χωρίον **Νβσμε**, γενήσεται τὸ **Νβσι** ἴσον τῷ **Οβσμ**. Καὶ ἐπεὶ τὸ **Νβσι** δέδεικται τῷ τριγώνῳ **πβζ** ἴσον, εἴνιν ἄρα τὸ τρίγωνον **πβζ** τῷ χωρίῳ **Θβσμ** ἴσον· καὶ ἀρθέντος ἐκατέρωθεν τῷ **πβσδ**, ἀπολείπεται τὸ **δσζ** τρίγωνον ἴσον τῷ **ΜδπΘ** τραπεζίῳ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Γ'.

Συμφανὲς δὴ ἐκ τούτων, ὅτι τὰ τετράγωνα τὰ ἀπὸ τῶν ἐφ' οἵανδήποτε ἑτέραν διάμετρον **ΜΓ** τεταγμένως καταγομένων εὐθειῶν **ΧΦ**, **ΔΖ**, **δζ**, εἰσιν ὡς τὰ ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς διαμέτρου περιεχόμενα ὀρθογώνια **ΜΧμ**, **ΜΔμ**, **Μδμ**. Τὰ γάρτοι τετράγωνα ταῦτά εἰσιν ὡς τὰ ὅμοια τρίγωνα **ΧΦΤ** ἢ **ΧΝΙ**, **ΔΖΣ**, **δζσ** (19 τῆς.), τὰ δὲ τρί-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΑΘΑΡΟΦΥΛΙΑΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΚΑΘΑΡΟΦΥΛΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΠΙ.
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΦΥΛΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΦΥΛΙΑΣ

Ε.Υ.Δ. της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

γωνία ταῦτα δέδεικται ἴσα τοῖς τραπέζιοις $ΜΧΝΘ$, $ΜΔΠΘ$, $ΜδωΘ$ ἕκαστον ἑκάστω ἀντιστοιχῶντι (Πορ. Α' & Β'). τὰ τετράγωνα ἄρα ἔσαι & ὡς ἡ ὑπεροχή τῆς τριγώνου $ΓΘΜ$, ἢ ὑπερέχει τῶν ὁμοίων τριγώνων $ΓΧΝ$, $ΓΔΠ$, $Γδπ$. τῆς τῆς ἔσιν ὡς ὑπεροχή τῆς ἀπὸ τῆς $ΓΜ$, ἢ ὑπερέχει τῶν ἀπὸ τῶν ὁμολόγων πλευρῶν τετραγώνων $ΓΧ$, $ΓΔ$, $Γδ$ & ἐπομένως ὡς τὰ εἰρημένα ὀρθογώνια (66). Τοιγαρῶν τὸ ἀπὸ τῆς $ΧΦ$ τετράγωνον πρὸς τὰ ἀπὸ τῶν $ΖΔ$, $ζδ$, ἢ τὸ ἀπὸ τῆς $ΧΝ$ πρὸς τὰ ἀπὸ $ΗΔ$, $ηδ$, ἔσιν ὡς τὸ ὑπὸ τῶν $μΧΜ$ ὀρθογώνιον πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν $μΔΜ$.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Δ'.

Ὅσα ἄρα προδέδεικται συμβαίνοντα περίτε τὰς ἐφαπτομένας & τὴν Παράμετρον τῆς ἀρχικῆς διαμέτρου $ΝΞ$, τὰ αὐτὰ συμβαίνει & περὶ τὰς ἐφαπτομένας & τὴν Παράμετρον οἰασθήτινος ἄλλης διαμέτρου διὰ τῆς κέντρου $Γ$ ἀγομένης. Δέδεικται γὰρ ἤδη, ὅτι & τῶν ἐπὶ ταύτην τεταγμένως ἀγομένων

66) $ΧΦ^2 : ΔΖ^2 = ΧΦΤ : ΔΖΣ$ (19. τῆς ε'). ἀλλὰ $ΧΦΤ = ΜΧΝΓ$, & $ΔΖΣ = ΜΔΠΘ$ (Πορ. Α' & Β') & δὴ & $ΜΧΝΘ = ΓΘΜ - ΓΧΝ$ & $ΜΔΠΘ = ΓΘΜ - ΓΔΠ$ (ἐκ τῆς κλήματος) ἄρα $ΧΦ^2 : ΔΖ^2 = ΓΘΜ - ΓΧΝ : ΓΘΜ - ΓΔΠ = ΓΜ^2 - ΓΧ^2 : ΓΜ^2 - ΓΔ^2$ (σημ. 63.) $= μΧΜ : μΔΜ$ (5. & 6. τῆς Β'). Ὡσαύτως διηχθήσεται ὅτι & $ΧΦ^2 : δζ^2 = μΧΜ : μδΜ$. ἄρα τὰ ἀπὸ $ΧΦ$, $ΔΖ$, $δζ$, ὡς τὰ $μΧΜ$, $μΔΜ$, $δμΜ$.

εὐθειῶν ἴδιον ἐσιῶδες τὸ τὰ ἀπ' αὐτῶν τετράγωνα εἶναι πρὸς ἄλληλα, ὡς τὰ ὑπὸ τῶν ἔποτεμνομένων ὑπ' αὐτῶν ἀπὸ τῆς διαμέτρου περιεχόμενα ὀρθογώνια. Οἷόν τι λέγω ἂν τρόπον ἢ ἐφαπτομένη $M\Theta$ τέμνει τὴν διάμετρον $N\Xi$, ὡς εἶναι τὰς $\Gamma\kappa$, ΓN , $\Gamma\Theta$ συνεχῶς ἀνάλογον, τότε ὑπὸ $\Theta\Gamma\kappa$ τῷ ἀπὸ τῆς ἡμιαδιαμέτρου ΓN τετραγώνῳ ἴσον (Πορ. ΙΑ'. τῆς Θ .) καὶ δὴ καὶ τὴν $\Xi\kappa$ πρὸς κN ὡς $\Theta\Xi$ πρὸς ΘN ἤτοι τὰς $\Theta\Xi$, $\Theta\kappa$, ΘN ἁρμονικῶς ἀνάλογον (Πορ. ΙΒ'. τῆς αὐτῆς)· οὕτω δὴ καὶ ἢ ἐφαπτομένη $N\Gamma$ τέμνει τὴν διάμετρον $\mu\Gamma M$, ὡς εἶναι τὰς $\Gamma\chi$, ΓM , $\Gamma\Gamma$ συνεχῶς ἀνάλογον, τότε ὑπὸ $\chi\Gamma\Gamma$ ἴσον τῷ ἀπὸ ΓM καὶ τὴν $\mu\chi$ πρὸς $M\chi$ ὡς $I\mu$ πρὸς $I M$, τῶν $I\mu$, $I\chi$, $I M$ ἁρμονικῶς ἀνάλογον.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ε'.

Ἀλλὰ δὴ καὶ ἢ Παράμετρος τῆς διαμέτρου ταύτης διορισθήσεται εἰάν γένηται ὡς τὸ ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς διαμέτρου περιεχόμενον ὀρθογώνιον $\mu\Delta M\Xi$ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς τεταγμένης ΔZ τετράγωνον, οὕτως ἢ πλαγία διάμετρος μM πρὸς ἑτέραν τινὰ ζητημένην. Αὕτη γὰρ τῶν τῶν τρόπον πορισθεῖσα, ἔσται κατὰ τὸ ἕκτον πόρισμα τῆς Ε'. καὶ ε'. Παράμετρος ἤτοι πλευρὰ ὀρθία, ἣτις ἐστὶ πρὸς τὴν πλαγίαν ὡς τὸ ἀπὸ τῆς τεταγμένης τετράγωνον πρὸς τὸ ἀντιστοιχῶν αὐτῷ ὀρθογώνιον τὸ ὑπὸ τῶν τμημάτων τῆς διαμέτρου περιεχόμενον.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ϛ.

Ὅσα δέδεικται ἐν τῷ Γ', Δ', Ε', καὶ Ϛ. Πόρισματι τῆς Γ'. ἐπὶ τῆς Παραβολῆς, ὅτι δηλαδὴ τὰ ἐπὶ τῶν τεταγμένων συνιστάμενα τρίγωνα ἔξισῆται τοῖς ἀντιστοιχῆσιν αὐτοῖς τετραπλεύροις, ταῦτα δευχθήσεται τῷ αὐτῷ λόγῳ ἀληθεύοντα καὶ ἐπὶ τῆς Γ' παραβολῆς καὶ Ε' μείψεως. Ἐσὶ γὰρ καὶ ἐπὶ τέτων τὸ τρίγωνον ΟΡΜ ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ ΟΗΠΘ (κατὰ γὰρ τὸ Β'. Πόρισμα τῆς παρέσης τὸ τρίγωνον ΔΗΡ ἔστιν ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ ΜΔΠΘ, κοινῆ δὲ τῆ ΔΜΟΗ ἀρθέντος, ἀπολείπεται τὸ ΟΡΜ ἴσον τῷ ΟΗΠΘ). Ὅθεν τὰ δύο τρίγωνα ΠΛΗ, ΟΡΜ ὁμῆ ληφθέντα ἔσαι μὲν ἴσα τῷ ὅλῳ ΘΔΟ. τάγε μὲν ἀπὸ τῶν πλευρῶν ΗΛ, ΟΡ τετράγωνα ὁμῆ ληφθέντα ἐπὶ τῆς Γ' παραβολῆς καὶ Ε' μείψεως ἔκ ἔσαι τῷ ἀπὸ τῆς ΔΟ ἴσα, ὡς (Πορ. Γ'. τῆς Γ'.) ἐπὶ τῆς Παραβολῆς. Ἐπὶ γὰρ τέτων ἡ διάμετρος ΝΚ ἔκ ἔστι τῆ διαμέτρῳ ΜΔ παράλληλος, ὡσπερ ἐπὶ τῆς Παραβολῆς. Ὅθεν ἔδὲ τὰ τρίγωνα ΔΗΡ, ΟΡΜ ὁμοια. Αὐτὸ τῆτο ρητέον καὶ περὶ τῆ τρίγωνον ΜΣΑ, ὅπερ ἴσῆται τῷ τετραπλεύρῳ ΖΠΘΑ (67), καὶ τῶν ΠΒΖ, ΜΣΑ, ἅτινα ὁμῆ ληφθέντα ἔξισῆται τῷ ΘΑΒ, καὶ τῶν λοιπῶν.

67) $\Sigma\Delta Z = \text{Μ}\Delta\text{Π}\Theta$ (Πορ. Β'). Ὅθεν $\Sigma\Delta Z + \text{Μ}\Delta Z = \text{ΖΠ}\Theta\text{Α}$. Ἐνθεν τοι $\text{Μ}\Sigma\text{Α} + \text{ΠΒΖ} = \text{ΖΠ}\Theta\text{Α} + \text{ΠΒΖ} = \text{ΘΒΑ}$ τὰ δύο ἄρα τρίγωνα ΜΣΑ, ΠΒΖ ὁμῆ ληφθέντα ἔξισῆται τῷ ΘΒΑ. Τὰ γὰρ μὲν ἀπὸ τῶν ΒΖ, ΣΑ τετράγωνα

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ζ.

Ὅτι δὲ τὸ ἑρσογώνιον τὸ περιεχόμενον ὑπὸ τῆς τεμνύσης ὅλης, καὶ τῆ ἐκτὸς μέρους αὐτῆς τῆ μεταξὺ τῆς καμψύλης καὶ τῆς ἐφαπτομένης ἀπολαμβάνομένῃ ἐς τὸ τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς τμήματος τῆς ἐφαπτομένης τῆς μεταξὺ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς συμπτώσεως τῶν ἐφαπτομένων, ὡς τὸ τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς τμήματος τῆς παρὰ τὴν τέμνησαν ἐφαπτομένης, τῆς ἀπολαμβάνομένης μεταξὺ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς συμπτώσεως πρὸς τὸ τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς λοιπῆς τμήματος τῆς προτέρας ἐφαπτομένης τῆς μεταξὺ τῆς ἀφῆς καὶ τῆς συμπτώσεως· τῆς ἑστίν ὅτι τὸ ὑπὸ $\Phi A Z$ πρὸς τὸ ἀπὸ $A M$ ἔστιν ὡς τὸ $N E$ πρὸς τὸ ἀπὸ $E M$, καὶ ἄρα καὶ τὸ ὑπὸ $Z \Omega H$ πρὸς τὸ ἀπὸ ΩN , ἢ τὸ ὑπὸ $\zeta \omega \eta$ πρὸς τὸ ἀπὸ ωN ἔστιν ὡς τὸ ἀπὸ $M E$ πρὸς τὸ ἀπὸ $N E$, ὅπερ δέδεικται (Πορ. Η'. τῆς Γ.) συμβαῖνον ἐπὶ τῆς Παραβολῆς, τῆτο δὴ συμβαίνει καὶ πρὸς τῆς ὕπερβολῆς καὶ Ἐλλείψεως. Συμβήσεται δ' ἔτι καὶ εἰ ἀπὸ δυεῖν ἀντικειμένων ὕπερβολῶν ἐφαπτόμεναι κατὰ τι σημεῖον ἀλλήλαις συνερχόμεναι ἀχθεῖεν ὡς γενικώτερον ἐν τῇ ΙΣ'. δειχθήσεται (68).

να ὁμῶς ληθόντα ἢ καὶ ἴσα τῶ ἀπὸ τῆς $B A$ · ταῦτο τῆτο ρητέον καὶ περὶ τῶν λοιπῶν.

68) Δῆλον δ' ὅτι καὶ τοῖς 45, 46 κήμασι τὸ τρίγωνον $P H K$ ἔσαι τῶ τετραπλεύρω $N K P I$ ἴσον. Ἀχθείσης γὰρ παρὰ τὴν ἐφαπτομένην $M \Theta$ τῆς ευθείας $\eta \psi$, ἥτις

ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΙΕ΄.

Σχημ. 39. 40. 41. Ε'ὰν ἐπὶ τῆς περιμέτρου Γ περιβολῆς ἢ Ἐλλείψεως ληφθῇ τι σημεῖον τὸ H μεταξὺ δύοιν διαμέτρων τῶν ΓN , ΓM ἢ κ ἐκτὸς αὐτῶν ἐπὶ τῆς Ἐλλείψεως (σχ.μ. 41). δι' αὐτῆ δὲ παράλληλοι ἀχθῶσι ταῖς NI , $M\Theta$ ἐφαπτομέναις ἕως τῶν διαμέτρων αἱ HP , HP . τὸ τετράπλευρον $PHPG$ τὸ γινόμενον πρὸς ἑκατέρω τῶν παρὰ τὰς ἐφαπτομένας ἀγομένων κ ἑκατέρω τῆ διαμέτρῳ ἴσον ἔσται τῷ γινόμενῳ πρὸς τῆ μιᾷ τῶν ἐφαπτομένων, κ ἑκατέρω τῶν διαμέτρων τριγώνῳ $\Gamma\Theta M$ ἢ ΓIN .

Ἐπεὶ γὰρ προδέδεικται ἴσον τὸ τρίγωνον ΔHP τῷ $\Delta M\Theta$ τραπεζίῳ (Πορ. Β΄ τῆς ΙΔ΄.)

δὲ κ τὴν διάμετρον $N\Xi$ κατὰ τὸ π σημεῖον τιμῆ, ἴσεται κατὰ τὴν παρῆσαν Πρότασιν τὸ τρίγωνον $\pi\eta K$ ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ $NKPI$. Καὶ ἐπεὶ αἱ PH , $\pi\eta$ εἰσὶ τῆ αὐτῆ τρίτη $M\Theta$ ἴσοι δὲ κ ἀλλήλαις παράλληλοι. Ἐσὶν ἄρα τὰ τρίγωνα $\pi\eta K$, PHK ἀλλήλοισι ὅμοια. Ἐπεὶ δὲ κ ἡ πλευρὰ ηK ἐσὶ ἴση τῆ ὁμολόγῳ πλευρᾷ HK , ἔσιν ἄρα τὰ τρίγωνα ταῦτα κ ἴσα (19. τῆς.). Ἀλλὰ τὸ τρίγωνον $\pi\eta K$ ἐσὶ ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ $NKPI$, ἄρα κ τὸ PHK .

ἀφηρήσθω μὲν ἐπὶ τῆς Ὑ' περβολῆς ἑκάτερον ἐκ τῶν τριγώνων ΓΠΔ, προκείσθω δ' ἐπὶ τῆς Ε' λειψείας τῷ αὐτῷ τριγώνῳ ἑκάτερον· καὶ γίνεται αἰ τοῦ ΠΗΡΓ τετράπλευρον ἴσον τῷ ΓΘΜ τριγώνῳ, ὅπερ δέδεικται (Προτ. ΙΔ'). τῷ ΓΙΝ ἴσον, ὃ εἶδει δεῖξαι (69).

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Ὅθεν εἰάν ἀφ' ἑτέρων τινῶν σημείων τῶν Α ἐπὶ τῆς Ὑ' περβολικῆς ἢ ἐλλειπτικῆς περιμέτρου ληφθέντος ἀχθῶσι ταῖς ἐφαπτομέναις παράλληλοι αἰ ΑΓ, ΑΔ ἄχρι τῶν διαμέτρων προεκβαλλόμεναι, ἔσται τὸ τετράπλευρον ΛΑΤΓ ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ ΠΗΡΓ. Ἐστὶ γὰρ τὸ ΛΑΤΓ ἴσον τῷ τριγώνῳ ΓΘΜ, ὅπερ δέδεικται ἐν τῇ Προτάσει ἴσον τῷ ΠΗΡΓ.

69) Ὅτι δὲ καὶ τῷ 41 κήματι τὸ ΔΗΡ τρίγωνον ἴσον εἰς τῷ τραπεζίῳ ΔΜΠΘ, δῆλον αὐτόθεν· ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ 36 κήματι εἰδείχθη εὖ δὲ ΗΡ ἴσον τῷ δ ΜΘπ, ἔτω κἀνταῦθα ἀχθείσῃ τῆς ΖΣ παρά τὴν ἐφαπτομένην ΝΙ, ἔσται τὸ τρίγωνον ΔΖΣ τῷ ΔΜΠΘ τραπεζίῳ ἴσον· ἔστι δὲ τὸ ΔΖΣ ὅμοιον καὶ ἴσον τῷ ΔΗΡ δι' ὅ,τι παράλληλοι αἰ ΗΡ, ΖΣ, καὶ αἰ ὁμόλογοι πλευραὶ ΗΔ, ΔΖ ἴσαι· ἄρα τὸ ΔΗΡ ἴσον τῷ τραπεζίῳ ΔΜΠΘ.

70. Καὶ ἐν τῷ 46 κήματι τὸ τρίγωνον ΓΙΝ ἴσον εἰς τῷ τραπεζίῳ ΠΗΡΓ. Ἀχθείσῃ γὰρ τῆς ἐφαπτομένης νι, ἥτις ἔσται τῆς ἑτέρας ΝΙ παράλληλος, ἀναφύη-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
 ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΕΤΤΙΟΣ

Ε. Μ. της Κ. τ. Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'.

Προεκβληθεῖσων δὲ τῶν ΑΤ, ΠΗ ἄχρις ὅ-
τε κατὰ τι σημεῖον ἀλλήλαις τὸ Κ συμπέσωσιν, ἢ
ὑπερρχῆ οἰωνδήποτε τῶν εἰρημένων ἀλλήλοισ ἴσων
τετραπλεύρων, τῶν ΠΗΡΓ, ΛΑΤΓ φέρε, ἢ ὑ-
περέχει ἐκάτερον τῆ ΠΚΤΓ, τῆτ' ἔσι τὰ τραπέζια
ΚΗΡΓ, ΠΚΑΛ ἔσαι ἀλλήλοισ ἴσα.

σεται τὸ τρίγωνον ΓΙΝ τῷ τριγώνω Γι ν ἴσον (19. τῆ
ζ'), διὰ τὸ εἶναι τὴν Γι, τῆ ΓΝ ἴσην. Ἐ'σι δὲ τὸ
Γιν τῷ ΓΟΜ ἴσον (Προτ. 14.). Ὡσπερ ἄρα τὸ τρί-
γωνον ΓΟΜ ἔστιν ἴσον τῷ τραπέζιω ΠΗΡΓ (Προτ. 15.)
ἔτω κ' τὸ ΓΙΝ ἴσον ἔσαι τῷ ΠΗΡΓ. Τὸ αὐτὸ συμ-
βαίνει καὶ τῷ 49 σχήματι. Ἐ'πει γὰρ τὸ ΔΗΡ τρί-
γωνον δέδεικται (Πορ. Α'. τῆς 14.) ἴσον τῷ τετρα-
πλεύρῳ ΜΔΠΘ, προσκειμένη κοινῇ τῆ ΠΔΓ, γίνεται
τὸ ΠΗΡΓ ἴσον τῷ ΓΜΠ, ὅπερ ἔστιν ἴσον τῷ Γι ν
(Προτ. 14.). Ἀλλὰ τὸ Γι ν ἔστιν ἴσον τῷ ΓΝΙ δι' ὅ,τι
ἔστιν ἀλλήλοισ ὅμοια τὰ Γι ν, ΓΝΙ κ' ἢ Γι ν τῆ ΓΝ
ἴση· ἄρα τὸ τρίγωνον ΓΝΙ ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ
ΠΗΡΓ.

71) Ἐκ τῆς 15. δέκνυται ὅτι καὶ τοῖς 55, 56,
57 σχήμασι τὸ τετράπλευρον ΚΟΠΡ ἔστιν ἴσον τῷ ΗΣΞΡ.
Ἐν μὲν γὰρ τῷ 55 σχήματι, τὸ τρίγωνον ΓΝΔ ἔστιν ἴσον
τῷ τραπέζιω ΟΚΞΓ (Προτ. 15.)· κ' τὸ ΓΝΔ ἴσον τῷ
Γνι τῆτο δὲ ἴσον τῷ ΓΜΘ ὅπερ ἔστιν ἴσον τῷ ΠΗΣΓ
(σημ. 70.) ἄρα τὸ ΟΚΞΓ ἴσον τῷ ΠΗΣΓ κοινῇ δὲ προσ-
κειμένη τῆ ΠΓΞΡ, γίνεται ΗΣΞΡ τῷ ΚΟΠΡ ἴσον. Ἐν
δὲ τῷ 56 ἔπει τὸ τρίγωνον ΞΚ ε ἔστιν ἴσον τῷ τετρα-
πλεύρῳ Με ΟΘ (Προτ. 14.), προσκειμένη κοινῇ τῆ
Οε Γ, γίνεται ΟΓΞΚ=ΜΓΘ· τῷ δὲ αὐτῷ τρόπῳ

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Γ'.

Εάν δε προσβληθεῖσαι αἱ ΑΛ, ΗΡ συμ-
πέσωσιν ἀλλήλαις κατὰ τὸ Φ. προσεδέντος μὲν
ἐπὶ τῆς Γ' περβολῆς, ἀφαιρεθέντος δ' ἐπὶ τῆς Ε' λ-
λείψεως ἐκ τῶν εἰρημένων ἴσων ἀλλήλοις τρα-
πεζίων τῷ ΑΚΗΦ, ἔσαι αἰεὶ τὸ ΑΦΡΤ, ἴσον τῷ
ΝΦΛΠ.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ ΙΣ'.

Εάν Κώνυ τομῆς οἴασεν ἢ τῆς αὐτῆς ἢ Σχημ. 42.
τῶν ἀντικειμένων δύο εὐθεῖαι ἐπιψαύσ- 43. 44. 45
46. 47. 48
49.

δειχθήσεται καὶ τὸ ΠΓΣΗ=ΜΓΘ· ἄρα ΟΓΞΚ=ΠΓΣΗ.
κοινῆ δὲ τῷ ΠΓΞΡ ἀρθέντος, λοιπὸν τὸ ΗΣΞΡ λοιπῷ
τῷ ΚΟΠΡ ἴσον. Ἐφαρμοδείσης δὲ τῆς αὐτῆς δείξεως
καὶ τῷ 57 σχήματι, δειχθήσεται ΟΓΞΚ=ΠΗΣΓ· ἔν-
θεντοι ΠΓΞΡ-ΟΓΞΚ=ΠΓΞΡ-ΠΗΣΓ· ἢτοι ΚΟΠΡ
=ΗΣΞΡ.

72) Εάν τοῖς 51, 52 σχήματι δειχθήσεται τὸ ΗΣΞΡ
ἴσον τῷ ΚΟΠΡ, ἵπαι γὰρ ἐσι ΠΝη=η ΗΣΔ (Προτ. ε'.
τῆς Γ.), καὶ ΟΝι=ι ΚΞΔ (διὰ τὸ αὐτὸ) καὶ τὸ η ΗΣΔ
=η Ηβι+ιβ ΣΔ (ἐκ τῆς σχήματος)· ἄρα ΠΝη=η Ηβι
+ιβ ΣΔ. Ἐνθεντοι ἐν μὲν τῷ 51 σχήματι ἔσεται ΟΝι
- ΠΝη = ι ΚΞΔ - η Ηβι - ιβ ΣΔ = β ΚΞΣ - η Ηβι
ἢτοι Πηι Ο = β ΚΞΣ - η Ηβι· κοινῆ δὲ προσκειμένη
τῷ η Ηβι ἔσαι Πηι Ο + η Ηβι = β ΚΞΣ, τῆτ' ἐσι ΠΗβ Ο
= β ΚΞΣ· καὶ τῷ Κβ ΗΡ κοινῆ προσεδέντος γίνεται ΚΟΠΡ
= ΗΣΞΡ. Ἐν δὲ τῷ 52, ΠΝη - ΟΝι = η ΗΣΔ -
ι ΚΞΔ, ὅθεν Πηι Ο = η ΗΣΔ - η ΓΞΔ - ιη ΡΚ = ΗΣΞΡ
- ιη ΡΚ, καὶ προσκειμένη κοινῆ τῷ ιη ΡΚ, Πηι Ο +
ιη ΡΚ = ΗΣΞΡ· τῆτ' ἐσι ΚΟΠΡ = ΗΣΞΡ.

σαι αὐτὰς $ΜΕ$, $ΝΕ$ συμπίπτωσι κατὰ τὸ σημεῖον τὸ $Ε$. ἀπὸ δέ τινος σημείου τῶν ἐπὶ τῆς τομῆς ἀχθῆ παρατίνα τῶν ἐφαπτομένων τὴν $ΜΕ$ φέρε, εὐθεία ἢ $ΗΖ$ τέμνεται τὴν τομὴν κατὰ τὸ $Η$ ἢ τὴν ἑτέραν ἐφαπτομένην κατὰ τὸ $Ω$, ἔσαι ὡς τὰ ἀπὸ τῶν ἐφαπτομένων $ΜΕ$, $ΕΝ$ τετράγωνα πρὸς ἀλλήλα, ἔτω τὸ ὑπὸ τῶν μεταξὺ τῆς τομῆς καὶ τῆς ἐφαπτομένης περιεχόμενον ὀρθογώνιον $ΖΩΗ$ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ἀπολαμβανομένης $ΝΩ$ πρὸς τῆ ἀφῆ τετράγωνον.

Ἦχθωσαν διὰ τῶν ἀφῶν $Μ$, $Ν$ διάμετροι αὐτὰς $ΜΔ$, $ΝΚ$ συμπίπτωσαι τῆ μὲν $ΗΖ$ προσεκβληθείσῃ κατὰ τὰ $Δ$, $Π$. ταῖς δ' ἐφαπτομέναις $ΜΕ$, $ΝΕ$ προαχθείσαις κατὰ τὰ $Ι$, $Θ$. ἢ τῆ διὰ τῆ $Η$ παρά τὴν ἑτέραν ἐφαπτομένην ἀχθείσῃ εὐθεία κατὰ τὰ $Ρ$, $Κ$. Καὶ ἐπεὶ ἔστιν ὡς τὸ ἀπὸ τῆς $ΩΔ$ τετράγωνον πρὸς τὸ $ΩΔΙ$ τρίγωνον, ἔτω τὸ ἀπὸ τῆς $ΗΔ$ τετράγωνον πρὸς τὸ $ΗΔΡ$ τρίγωνον τὸ τῷ ἑτέρῳ ὅμοιον (19 τῆ 5.). Ἦ ὑπεροχὴ ἄρα τῶν ἠγυμένων τῶν ἐστὶ τὸ ὀρθογώνιον $ΖΩΗ$ (διὰ τὸ διχοτομίαν εἶναι τὸ $Δ$ τῆς $ΗΖ$, ἣτις τεταγμένως κατῆκται ἐπὶ τὴν διάμετρον $ΜΔ$, ὡς τῆ $ΜΕ$ ἐφαπτομένη παράλληλος) πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐπομένων, τῶν ἐστὶ τὸ τρα-

πέζιον $H\Omega IP$, ὡς εἷς τις τῶν ἡγυμένων, τῆτ' ἔσι τὸ ἀπὸ $\Omega\Delta$ πρὸς ἕνα τῶν ἐπομένων, τῆτ' ἔσι τὸ τρίγωνον $\Omega\Delta I$. Ἀλλ' ὡς τὸ ἀπὸ $\Omega\Delta$ πρὸς τὸ τρίγωνον $\Omega\Delta I$, ἔτω τὸ ἀπὸ ME πρὸς τὸ τρίγωνον EM (19 τῆς 5.). Ὡς ἄρα τὸ ὀρθογώνιον $Z\Omega H$ πρὸς τὸ τραπεζίον $H\Omega IP$, ἔτω τὸ ἀπὸ τῆς ME τετράγωνον πρὸς τὸ MEI τρίγωνον. Ἀλλ' ἔσι τὸ μὲν τραπεζίον $H\Omega IP$ ἴσον τῷ τριγώνῳ ΩNI (*). τὸ δὲ EMI τρίγωνον ἴσον τῷ ENO τριγώνῳ (Πορ. Α'. τῆς 1Δ'). Ὡς ἄρα τὸ ὀρθογώνιον $Z\Omega H$ πρὸς τὸ ΩNI τρίγωνον, ἔτω τὸ ἀπὸ τῆς ME τετράγωνον πρὸς τὸ ENO τρίγωνον, καὶ ἀναλλάξ, ὡς τὸ ὑπὸ τῶν $Z\Omega H$ ὀρθογώνιον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ME τετράγωνον, ἔτω τὸ τρίγωνον ΩNI πρὸς τὸ τρίγωνον ENO , τῆτ' ἔσι τὸ ἀπὸ ΩN πρὸς τὸ ἀπὸ EN . Καὶ

*) Ἐπει μὲν γὰρ τῆς Παραβολῆς ἐπεί τὸ τρίγωνον IHK ἔστιν ἴσον τῷ τετραπλεύρῳ $NKPI$ (ἐν μὲν τοῖς 42, 43 κήμασι κατὰ τὸ Β'. πόρ. τῆς Γ'. ἐν δὲ τῷ 47 κατὰ τὴν 1Δ'. καὶ ἐν τοῖς 45, 46 κατὰ τὴν 68 Σημείωσιν). Ἐὰν ἄρα ἀφαιρεθῇ μὲν ἑκατέρωθεν (ἐν τοῖς 42, 47 κήμ.) προσεθῇ δὲ ἑκατέρω (ἐν τοῖς 43, 45, 48 κήμ.) τὸ τετράπλευρον ΩNIK , γίνεται αἰεὶ τὸ τρίγωνον ΩNI τῷ τραπεζίῳ $H\Omega IP$ ἴσον· ἐπει δὲ τῆς Γ' παραβολῆς καὶ ἑλλείψεως, ἐπειδὴ τὸ τετράπλευρον $ΓPHΠ$ ἔστιν ἴσον τῷ $ΓIN$ τριγώνῳ (Προτ. 1Ε'. καὶ σημ. 70.). Ἐὰν ἀφαιρεθῇ μὲν ἑκατέρωθεν ἐν τῷ 41 κήματι, προσεθῇ δὲ ἑκατέρω ἐν τῷ 46 κήματι, τὸ τετράπλευρον $ΓIΩΠ$ ἢ τὸ χωρίου $ΓPHΩN$ ἐν τῷ 49 γίνεται αἰεὶ ὡσαύτως τὸ τρίγωνον ΩNI , ἴσον τῷ τραπεζίῳ $H\Omega IP$.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

αὐτῆς ἐναλλάξ ὡς τὸ ἀπὸ τῆς ΜΕ τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΕΝ, ἔτω τὸ ὑπὸ τῶν ΖΩΗ ὀρθογώνιον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΩΝ τετράγωνον, ὃ ἔδει δεῖξαι.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Ἐὰν ἄρα ἐπὶ τὰς ἀφ᾽ ἑπιζευχθῆ εὐθεῖα ἢ ΝΜ τέμνῃσα τὴν ΗΖ κατὰ τὸ Υ, αἱ ΩΖ, ΩΥ, ΩΗ ἔσονται συνεχῶς ἀνάλογον τῆτ' ἔσι τὸ ὑπὸ τῶν ΖΩΗ ὀρθογώνιον ἔσαι ἴσον τῷ ἀπὸ τῆς ΩΥ τετραγώνῳ. Διὰ γὰρ τὴν τριγώνων ΝΩΥ, ΝΕΜ, ὁμοιότητα τὸ ἀπὸ τῆς ΩΥ τετράγωνον πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΩΝ ἔσιν, ὡς τὸ ἀπὸ τῆς ΕΜ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΕΝ (19 τῆ σ'). Ἀλλ' ὡς τὸ ἀπὸ ΕΜ πρὸς τὸ ἀπὸ ΕΝ, ἔτω τὸ ὑπὸ ΖΩΗ πρὸς τὸ ἀπὸ ΩΝ (ὡς δέδεικται ἐν τῇ Προτάσει). Ὡς ἄρα τὸ ἀπὸ ΩΥ πρὸς τὸ ἀπὸ ΩΝ, ἔτω τὸ ὑπὸ ΖΩΗ πρὸς τὸ ΩΝ· τὸ ἄρα ἀπὸ ΩΥ ἴσον τῷ ὑπὸ ΖΩΗ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'.

Ἐν δὲ τῇ Παραβολῇ (σχ. 42, 43) εἰ τὸ ἀπὸ τῆς ΩΠ τετράγωνον ἔσαι ἴσον τῷ ὑπὸ τῶν ΖΩΗ ὀρθογώνῳ. Ὡς γὰρ ἢ ΜΕ ἔσιν ἴση τῇ ΕΘ ἔτω εἰ ἢ ΥΩ ἴση τῇ ΩΠ διὰ τὴν τῶν ἐφαπτομένων ιδιότητα (73). Ἄρα τὸ ἀπὸ ΥΩ, ἴσον τῷ ἀπὸ ΩΠ, εἰ ἑκάτερον τῷ ὑπὸ ΖΩΗ.

73) Ἐὰν γὰρ διὰ τῆ Μ ἀχθῆ παρα τὴν ἐφαπτομένην ΝΕ, τῆτ' ἔσι τεταγμένως ἐπὶ τὴν ΝΚ διάμετρον

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Γ'.

Εάν δε και πλείους τέμνῃσαι ἀλλήλαις πα- Σχημ. 50.
 ράλληλοι αἱ ΖΗ, ζη τῶν ἐφαπτομένων τινὶ τῇ
 ΝΕ. φέρε κατά τὰ Ω, ω συμπέσωσι, τὰ ὑπὸ
 τῶν ΖΩΗ, ζωη ὀρθογώνια ἔσαι ὡς τὰ ἀπὸ τῶν
 ἀπολαμβανομένων πρὸς τῇ ἀφῆ ΩΝ, ωΝ τετρα-
 γωνα. Τὰ γὰρ ὀρθογώνια ταῦτα ἐξισῶνται τοῖς ἀ-
 πὸ τῶν ΩΥ, ωυ τετραγώνοις ἐκάτερον ἐκατέρω
 (Πορ. Β'.) ἄπερ ἔστιν ὡς τὰ ἀπὸ τῶν ΝΩ, Νω
 τετράγωνα (19 τῆ 5).

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Δ'.

Ἐπει ἡ εὐθεῖα ΖΗ δίχα τέτμηται ὑπὸ τῆς
 διαμέτρου ΜΔ κατά τὸ Δ (σχ.μ. προηγ.)· τέτακ-
 ται γὰρ ἐπὶ ταύτην. Τὸ ἄρα ὑπὸ τῶν ΖΩΗ ὀρ-
 θογώνιον μετὰ τῆ ἀπὸ τῆς ΗΔ τετραγώνου ἔστιν ἴ-
 σον τῷ ἀπὸ τῆς ΔΩ τετραγώνῳ (6 τῆ Β'). Εάν
 ἄρα ἀντὶ τῆ ὑπὸ τῶν ΖΩΗ ὀρθογωνίᾳ τεθῆ τὸ
 αὐτῷ ἴσον τετράγωνον τὸ ἀπὸ τῆς ΩΥ, ἔσαι τὰ
 ἀπὸ τῶν ΩΥ, ΗΔ τετράγωνα ἅμα ληφθέντα
 ἴσα τῷ ἀπὸ τῆς ΔΩ τετραγώνῳ.

εὐθεῖα ἡ ΜΟ τέμνῃσαι τὴν ΝΚ προεκβληθείσαν κατά
 Ο ἔσαι τὸ τρίγωνον ΘΕΝ, ὅμοιον τῷ τρίγωνῳ ΘΜΟ καὶ
 ΘΕ: ΕΜ=ΘΝ: ΝΟ· ἴση δὲ ἡ ΘΝ τῆ ΝΟ (Πορ. 5'.
 τῆς Θ') ἴση ἄρα καὶ ἡ ΘΕ τῆ ΕΜ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Ε΄.

Επί τῆς Παραβολῆς (σχ.μ. 42, 43) ἐπεὶ ἡ $\tau\omega$ ἐστὶν ἴση τῇ $\omega\pi$ (Πορ. Β΄), ἀρα τὸ ὑπὸ $\tau\eta\pi$ μετὰ τῆ ἀπὸ $\omega\eta$ ἴσον ἐστὶ τῷ ἀπὸ $\omega\tau$ (5 τῆ Β΄) τῆτ' ἐστὶ τῷ ὑπὸ $z\omega\eta$ (Πορ. Α΄) ἢ τῷ ὑπὸ $z\eta\omega$ μετὰ τῆ ἀπὸ $\eta\omega$ (3 τῆ Β΄) κοινῆ δὲ τῆ ἀπὸ $\eta\omega$ ἀφαιρεθέντος, λοιπὸν τὸ ὑπὸ $\tau\eta\pi$ λοιπῷ τῷ ὑπὸ $z\eta\omega$ ἴσον. καὶ ἡ $z\eta$ πρὸς $\eta\pi$, ὡς ἡ $\eta\tau$ πρὸς $\eta\omega$ · ἢ (ἐπεὶ ἐστὶν ἡ μὲν $\eta\tau$ ἀφαιρεθὲν ἐκ τῆς ὅλης $z\eta$ · ἢ δὲ $\eta\omega$ ἀφαιρεθὲν ἐκ τῆς ὅλης $\eta\pi$) ὡς λοιπὴ ἡ τz πρὸς λοιπὴν τὴν $\pi\omega$ (19 τῆ Ε΄). Ἐναλλάξ δὲ (ἐκ τῆς ἀναλογίας $z\eta:\eta\pi = \tau\eta:\eta\omega$) ἔσαι ὡς $z\eta$ πρὸς $\tau\eta$, ἕτως ἡ $\eta\pi$ πρὸς $\eta\omega$ · ἢ ἡ $\pi\kappa$ πρὸς $\kappa\eta$.

Π Ρ Ο Τ Α Σ Ι Σ Ι Ζ΄.

Σχ.μ. 51. Εἴαν Κώνε τομῆς οἰασθῆποτε ἢ τοι τῆς
52. 53. 54. αὐτῆς ἢ τῶν ἀντικειμένων δύο εὐθεῖαι
55. 56. 57. ἐπιψαύσαι αἱ MA , NA συμπίπτωσιν
ἀλλήλαις κατὰ τι σημεῖον τὸ A παρ' αὐ-
τάς δὲ ἀχθῶσιν ἐν τῇ τομῇ ὅσαιδῆ-
ποτε αἱ HZ , KT τέμνεσαι ἀλλήλας τε
κατὰ τὸ P εἴτε ἐντὸς τῆς τομῆς εἴτε
ἢ ἐκτὸς, ἢ τὴν τομὴν ἢ τὰς ἀντικειμέ-
νας κατὰ H , Z , K , T ἔσαι τὰ ὑπὸ τῶν

τμημάτων, εἰς αὐτὰ τέμνεσιν ἀλλήλας αἰ εὐθείαι αὐταί, περιεχόμενα ὀρθογώνια, ὡς τὰ ἀπὸ τῶν ἐφαπτομένων ΜΑ, ΝΑ τετράγωνα.

Ἦχθωσαν γὰρ διὰ τῶν ἀφῶν Μ, Ν διάμετροι αἰ ΜΕ, ΝΛ· καὶ ἐκβεβλήθωσαν αἶτε ἐφαπτόμεναι καὶ αἰ ταύτης παράλληλοι ΗΖ, ΚΤ μέχρι τῶν διαμέτρων ἐπὶ τὰ Θ, Δ, Π, Ξ· καὶ ἤχθωσαν ἀπὸ τῶν Κ, Η παρὰ τὰς ἐφαπτομένας αἰ ΚΟ, ΗΣ τέμνεσαι τὰς διαμέτρους κατὰ τὰ Ο, Σ. Φανερόν δὲ ὅτι αἰ ΗΖ, ΚΤ τεταγμένως κατήχθησαν ἐπὶ τὰς διαμέτρους, καὶ δίχα τέτμηται ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὰ Ε, Λ· καὶ ὄντων ἀλλήλοισ ὁμοίων τῶν τριγώνων ΗΕΣ, ΡΕΞ, τὸ ἀπὸ τῆς ΗΕ πρὸς τὸ ἀπὸ τῆς ΡΕ ἔστιν ὡς τὸ τρίγωνον ΗΕΣ πρὸς τὸ ΡΕΞ (19 τῆς ε'). καὶ δὴ καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀπὸ ΗΕ, ΡΕ, τῶν ἔστι τὸ ὀρθογώνιον ΗΡΖ (5, 6 τῆς β') πρὸς τὴν ὑπεροχὴν τῶν τριγώνων ΗΕΣ, ΡΕΞ, τῶν ἔστι τὸ τετράπλευρον ΖΡΞΣ, ὡς τὸ ἀπὸ ΗΕ πρὸς τὸ τρίγωνον ΗΕΣ· ἢ ὡς τὸ ἀπὸ ΜΑ πρὸς τὸ τρίγωνον ΑΜΔ, ἢ τὸ αὐτῶ ἴσον ΑΝΘ (Προτ. Γ. καὶ Πορ. Α'. τῆς ΙΔ'). Ὀμοίως δευχθήσεται ὅτι καὶ ὡς τὸ ὀρθογώνιον ΚΡΤ πρὸς τὸ τετράπλευρον ΚΟΠΡ, ἔτω τὸ ἀπὸ ΚΛ πρὸς τὸ τρίγωνον ΚΛΟ, τῶν ἔστι τὸ ἀπὸ ΑΝ πρὸς τὸ τρίγωνον ΑΝΘ (19 τῆς ε'). δέδεικται δὲ τὸ τετράπλευρον ΚΟΠΡ τῶ τετραπλεύρῳ ΗΣΞΡ ἴσον (ἐπὶ μὲν τῶν

Ε. Δ. τῆς Κ. τ. Π.
ΚΑΝΝΙΝΑ 2006

53, 54 σχημάτων ἐν τοῖς πορίσμασι τῆς ΙΔ'. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἐν ταῖς 71, 72 Σημειώσεσιν). Ἀμοιβῆ ἄρα τῶν ἴσων ἢ ἀνάκαλιν, ὡς τὸ τετράπλευρον ΗΣΞΡ πρὸς τὸ ὀρθογώνιον ΚΡΤ, ἔτω τὸ τρίγωνον ΑΝΘ πρὸς τὸ ἀπὸ ΑΝ. Ἐπεὶ ἔν ἐσιν ὡς μὲν τὸ ὑπὸ ΗΡΖ πρὸς τὸ τετράπλευρον ΗΣΞΡ, ἔτω τὸ ἀπὸ ΑΜ πρὸς τὸ τρίγωνον ΑΝΘ· ὡς δὲ τὸ τετράπλευρον ΗΣΞΡ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΡΤ, ἔτω τὸ τρίγωνον ΑΝΘ πρὸς τὸ ἀπὸ ΑΝ· διῖσα ἄρα ὡς τὸ ὑπὸ ΗΡΖ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΡΤ, ἔτω τὰ ἀπὸ ΑΜ πρὸς τὸ ἀπὸ ΑΝ ὅπερ εἶδει δεῖξαι.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Α'.

Ἐὰν ἄρα δύο χορδαὶ ἀλλήλαις παράλληλοι αἱ ΖΗ, ΧΦ τμηθῶσιν ὑφετέρας τῆς ΚΤ κατὰ τὰ Ρ, Τ, τὰ ὑπὸ τῶν τμημάτων αὐτῶν τε ἢ τῆς τεμέσεως περιεχόμενα ὀρθογώνια ἀνάλογον ἔσεται· ἦτοι ὡς τὸ ὑπὸ ΗΡΖ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΡΤ, ἔτω τὸ ὑπὸ ΦΤΧ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΤΤ. Ἐπεὶ γὰρ ἐσιν ἐκ τῆς παρέσεως ὡς μὲν τὸ ὑπὸ ΗΡΖ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΡΤ, ἔτω τὸ ἀπὸ ΜΑ πρὸς τὸ ἀπὸ ΝΑ· ὡς δὲ τὸ ὑπὸ ΦΤΧ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΤΤ ἔτω τὸ ἀπὸ ΜΑ πρὸς τὸ ἀπὸ ΝΑ· καὶ ὡς ἄρα τὸ ὑπὸ ΗΡΖ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΡΤ, ἔτω τὸ ὑπὸ ΦΤΧ πρὸς τὸ ὑπὸ ΚΤΤ.

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Β'.

Ἐὰν δὲ δύο εὐθεῖαι αἱ ΗΖ, ΚΤ συμπίπτουσαι ἀλλήλαις κατὰ τὸ Ρ, δυσὶν ἑτέραις ταῖς ΦΧ,